

Totes les sessions tindran lloc al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, Montalegre, 5

Preus

Ciutadania en general: 60€
Estudiants, Amics del CCCB, jubilats i més grans de 65 anys: 50€

L'Institut estendrà un diploma d'assistència a totes les persones matriculades en aquest curs.

L'Institut es reserva el dret de canviar qualsevol aspecte particular d'aquest programa si les circumstàncies l'obliguen.

Places limitades

Informació i matrícules

Institut d'Humanitats
Montalegre, 5, 08001 Barcelona
De dilluns a divendres
de 10 a 14h. i de 16 a 19h.
Telèfon 93 412 21 74
Fax 93 301 42 54
www.cccb.org/instituthumanitats
cursos@cccb.org

Trobareu informació detallada de les projeccions a
www.cccb.org/xcentric/ca/en_pantalla

Portada

Fotograma de *The Red and the Blue Gods* (Ben Russell, 2005)

Disseny: PFF, Quim Pintó i Montse Fabregat

Josetxo Cerdán Los Arcos

Professor de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona. Co-editor i autor de *Mirada, memoria y fascinación. Notas sobre el documental español, Documental y Vanguardia* i del monogràfic *Después de lo real (Archivos de la Filmoteca, núm. 57-58)*. També ha realitzat tasques de producció i comisariat per a diverses institucions. Actualment és director artístic de Punto de Vista, Festival Internacional de Documental de Navarra i el 2010 ha estat professor convidat a la New York University.

Loïc Diaz Ronda

Crític i programador independent. Després d'haver treballat a Light Cone (París), ha dirigit, entre 2003 i 2010, la Bienal de Cine Español d'Annecy (França). En els últims anys ha col·laborat en cicles o retrospectives amb institucions com el Centre Pompidou, el Fresnoy, el MACBA, la Cinémathèque de Toulouse o La Enana Marrón. Ha escrit textos per a revistes com *Ligeia, Cahiers du cinéma* o *Blogs & Docs*. És programador d'Xcèntric des de 2010.

Andrés Duque

Cineasta independent i autor de pel·lícules com *Iván Z* sobre el cineasta Iván Zulueta, *Paralelo 10, La constelación Bartleby* i la recentment estrenada *Color perro que huye*. És professor en el Màster de Teoria i Pràctica del Documental Creatiu de la Universitat Autònoma de Barcelona i programador convidat d'Xcèntric, així com d'alguns festivals espanyols com ara (S8) Mostra de Cinema Perifèric, La Corunya.

Miguel Fernández Labayen

Professor de Comunicació Audiovisual a la Universidad Carlos III de Madrid. Ha publicat diversos articles sobre cinema experimental i de culte per a llibres col·lectius com *Latsploitation, Exploitation Cinemas and Latin America* i revistes com *Archivos de la Filmoteca*. Forma part de l'equip de redacció de *Secuencias. Revista de Història del Cine*. Co-director de la trobada biennal *Xperimenta*. Mirades contemporànies al cinema experimental, organitzada pel CCCB.

Mara Mattuschka

(Nascuda a Sofia, Bulgària; viu a Viena)
Cineasta punk, pintora i artista performàtica, considerada una de les màximes figures del cinema experimental, Mara Mattuschka –coneguda també com Mimi Minus, Madame Ping Pong o Mahatma Gobi– aborda irònicament en la seva obra temes relacionats amb la bogeria, el cos i la identitat.

Elena Oroz

Llicenciada en Comunicació Audiovisual per la Universidad de Navarra, la URV de Tarragona i el Màster de Teoria i Pràctica del Documental Creatiu de la Universitat Autònoma de Barcelona. Docent especialitzada en documental, imparteix tutories de guió i realització a la UAB i a l'escola de cinema UACE. Ha comissariat, juntament amb Sophie Mayer, la retrospectiva de documental feminista i el llibre *Lo personal es político* per a Punto de Vista, Festival Internacional de Documental de Navarra. Cofundadora de la revista en línia *Blogs & Docs*, ha col·laborat amb les publicacions *Secuencias, Cahiers du Cinéma* (Espanya), *La Vanguardia* i treballat per a TVE i ARTE.

Ben Russell

Artista, professor i comissari americà itinerant amb un marcat interès per la història de la imatge en moviment, l'etnografia i la performance. És autor d'una vintena de pel·lícules entre les quals destaquen la sèrie dels *Trypps* i el seu primer llargmetratge documental *Let Each One Go Where He May*. Els seus films i performances han estat presentats en espais tan diversos com el MoMa, el Festival de Cinema de Rotterdam o en cases ocupes. És professor a la Illinois University (Chicago).

Juan Antonio Suárez

Professor Titular de Literatura Nord-americana a la Universidad de Múrcia. És doctor en Literatura Comparada per la Indiana University i ha estat professor convidat al Departament d'Estudis de Cinema a la New York University. És autor dels llibres *Bike Boys, Drag Queens and Superstars, Pop Modernism* i *Jim Jarmusch*. Els seus articles han aparegut en revistes com *New Literary History, Journal of American Studies, Grey Room* i *GLQ: A Journal of Lesbian and Gay Studies*. Ha comissariat programes de cinema per a la Filmoteca de Saragossa, el CCCB i la Tate Modern.

Aula Xcèntric The Dancing Death Subversió carnavalesca i cinema de no ficció

22.05.11 | 04.06.11

Aula Xcèntric

The Dancing Death. Subversió carnavalesca i cinema de no ficció

En la línia del micro-cicle *Evil & Pop Culture*, l'Aula Xcèntric 2011 pretén rastrejar les empremtes d'una idea molt antiga, el *carnavalesc*, en la història i en els corrents actuals d'un art jove, el cinema, i pretén fer-ho en el territori bulliciós de la no ficció, que abasta tant el documental com l'experimental, el videoart i la cultura audiovisual.

Ball de subversió i de regeneració, catarsi de la por i del misteri, anarquia legal i revolta fingida, el *carnavalesc* és, com ho deixa ben clar Mikhaïl Bakhtine en el seu assaig clàssic sobre el tema, molt més que una desfilada o una festa: és una sensibilitat estètica i política que, tot i els repetits esforços per silenciar-la, segueix animant la humanitat a ballar per fer fugir els hiverns.

Invertint simbòlicament totes les jerarquies instituïdes entre el poder i els dominats, el bell i el vulgar, l'alt i el baix, el refinat i el groller, el sagrat i el profà, la subversió carnavalesca compleix la funció de recordar als vius unes quantes veritats demolidores, alhora que celebra el temps de les transicions i del renaixement.

Des de l'estètica *camp underground* i les seves herències *queer* fins al cinema etnogràfic i les seves respostes postcolonials, passant pel *found-footage*, la cultura *gore*, la psicodèlia i l'art performatiu radical, diferents fenòmens filmics reciclen els tradicionals ritus, cerimònies i celebracions populars en les que la mort i la vida s'escenifiquen i es ballen en un mateix moviment.

L'aura de la dansa, la repetició, l'ornament, el grotesc, la teatralitat, el trànsit, la disfressa i la màscara, l'esgotament, l'excés, l'embriaguesa, la dramatització irònica, la confusió de les identitats sexuals, la fusió entre l'humà i l'animal, són alguns dels trets constitutius de la sensibilitat carnavalesca, que no és més que una dinàmica de la metamorfosi. Tot està permès ja que tot ha de ser renovat...

L'Aula proposa –a través de projeccions, taules animades per especialistes i trobades amb destacats artistes filmics– descobrir pel·lícules inèdites, així com reflexionar i debatre sobre els diferents aspectes de l'estètica carnavalesca i la seva vigència en la creació audiovisual i en el cinema de no ficció contemporanis.

Diumenge 22.05.11 / 18.30 h

Projeccions 1

Evil & Pop Culture.

Jardins del Mal Inner.

Visions, Trips & Acid Eaters

L'espai cinematogràfic com un paisatge subjectiu i al·lucinat. Aquestes pel·lícules descriuen aparences carregades de subjectivitat i onirisme: cases, boscos i temples, viatges, somnis, malsons i visions.

En la seva recerca, els autors plantegen dubtes sobre l'experiència de l'espai en el procés de filmar.

Amb obres d'**Stan Brakhage** i **Larry Jordan**, entre d'altres

Dilluns 23.05.11 / 19.00 h

Taula 1

Introducció

En aquesta sessió inaugural, es discutiran alguns conceptes claus de l'Aula: Què és la subversió carnavalesca? Com es vinculen diferents corrents cinematogràfics i artístics amb ella? Una reflexió sobre l'experiència filmica i del carnavalesc com armes de subversió enfront dels valors morals i dels tabús socials.

A càrrec de **Loïc Díaz Ronda** i **Andrés Duque**

Dimecres 25.05.11 / 19.00 h

Taula 2

24 Hour Party Tribes.

L'efecte bumerang de les celebracions paganes en el cinema de no-ficció

El cinema etnogràfic sempre ha indagat en el carnavalesc: ritus macabres, trànsit, fascinació pel primitivisme... En un irònic efecte bumerang, el neo-tribalisme s'ha convertit en un valor cardinal de la dance culture occidental. La taula proposa un recorregut cinematogràfic pels diversos intercanvis entre tribus.

A càrrec de **Josetxo Cerdán** i **Andrés Duque**

Dijous 26.05.11 / 20.00 h

Projeccions 2

Mara Mattuschka.

Obres Selectes

Cineasta punk i artista performàtica, considerada una de les màximes figures del cinema experimental, Mara Mattuschka aborda irònicament en la seva obra temes relacionats amb la bogeria, el cos i la identitat. Aquesta sessió, a manera de retrospectiva, recull diverses i importants etapes de la seva trajectòria.

Divendres 27.05.11 / 19.00 h

Trobada amb

Mara Mattuschka

La cineasta presentarà i debatrà sobre la seva obra amb els alumnes de l'Aula.

Diumenge 29.05.11 / 18.30 h

Projeccions 3

Evil & Pop Culture.

Ballant amb els morts.

Fetitxes, zombies i coreografies profanes

La dansa i el cinema han compartit la mateixa tasca de construir, creativament, el temps i el moviment.

L'aura del ball, la repetició, el tràngol, el grotesc, l'esgotament i l'excés són alguns dels rastres que anirem trobant al llarg d'aquesta sessió dedicada a la sensibilitat i a la subversió carnavalesca.

Amb obres d'**Ashish Avikunthak** i **Raphael**

Montañez Ortiz, entre d'altres

Dilluns 30.05.11 / 19.00 h

Taula 3

Ephemeral Queens of Grotesque.

Coreografies profanes en el cinema camp, queer i postfeminista

Des de l'estètica *camp* dels seixanta a l'actual cinema *queer* i postfeminista, s'exhibeix en l'art performatiu una concepció del cos grotesc i de les identitats sexuals mutants, oposada al cos clàssic, tancat i limitat, amb els seus corresponents rituals transformistes i les seves coreografies paròdiques, hipnotitzants i narcòtiques.

A càrrec d'**Elena Oroz** i **Juan Antonio Suárez**

Dimecres 01.06.11 / 19.00 h

Taula 4

Rock My Hollywood.

Resurreccions carnavalesques dels morts filmics

Mentre la concepció moderna considera el cinema com un aparell embalsamador, destinat a la conservació del record, un altre cinema ha anhelat propagar la vida mitjançant la metamorfosi i l'acceleració dels ritmes. Un passeig per les visions alternatives del moviment des del cinema primitiu a l'apropiacionisme postmodern.

A càrrec de **Loïc Díaz Ronda** i **Miguel Fernández Labayen**

Dijous 02.06.11 / 20.00 h

Projeccions 4

Ben Russell.

Trypps, tribus & déus murrís

Artista i cineasta americà, Ben Russell mostra un marcat interès per l'etnografia i la performance. Aquesta sessió reagra alguns dels seus *Trypps*, poemes visuals al voltant de les múltiples formes de la rauxa, així com la seva recerca antropològica sobre la mitologia, l'arcaic i el primitiu. La sessió donarà pas a una performance de l'artista.

Divendres 03.06.11 / 19.00 h

Dissabte 04.06.11

Taller amb

Ben Russell

Subjectes / Objectes de percepció

Ben Russell impartirà un taller teòric-pràctic basat en la fenomenologia de la percepció i l'etnografia surrealista, a partir de la seva pròpia obra i de figures clau com ara Jean Rouch, Catherine Russell, Renzo Martens, Maurice Merleau-Ponty o Luis Buñuel. Els participants tindran l'oportunitat de veure i comentar algunes pel·lícules, així com de realitzar exercicis / exorcismes a partir de la filmació d'un mateix esdeveniment des de diferents punts de vista, per tal d'indagar en els efectes que això té sobre la percepció. Porta la teva càmera i prepara't per encarnar les teves idees!